

Hodnocení diplomové práce

Název: *Uzdravující moc Krista v nás*

Autor: *Karla Nováková*

Diplomová práce Karly Novákové byla psána na Katedře praktické teologie, ale svým obsahem patří spíše do oblasti spirituality. Autorka se ve své originální práci pokusila o srovnání dvou současných a přitom rozdílných pohledů na Boží uzdravení v Kristu, skrze Ducha svatého. Jedná se o srovnání pohledu katolického teologa Raniera Cantalamessy s pojetím protestantské teoložky Leanne Payneové. Oba pohledy vychází ze stejného biblického základu, ale každý je ovlivněn rozdílnou tradicí své konfese i odlišnými filozofickými východisky.

Autorka rozdělila svou práci na dvě části: na kratší biblickou část a na druhou, rozsáhlejší část, v níž srovnává spirituální koncepce uvedených teologů. Po stránce metodické se jedná o práci velmi netypickou. Zatímco od většiny teologických odborných pojednání očekáváme kritickou analýzu a zasazení myšlenek do širšího kontextu, autorka této práce postupuje zcela jinak: přijímá symbolický kosmos obou autorů, který je jí blízký pro radikalitu a zdůraznění diskontinuity jakožto předpokladu nalezení nové celistvosti. Pokud zůstáváme uvnitř tohoto symbolického kosmu a z tohoto hlediska předloženou práci reflektujeme, pak lze těžko cokoli vytknout. Autorce se skutečně podařilo vystihnout a srovnat základní myšlenky obou autorů. Přitom nezůstává pouze u spekulace, ale uvádí také příklady křesťanů, kteří Boží přítomnost a uzdravení prakticky prožili a o něm svědčili.

Co je možné autorce vytknout, je právě uzavření se do tohoto jednoho pohledu a proudu křesťanské spirituality. Pneumatologie a stejně tak i studium základní skutečnosti, o níž se duchovní uzdravení vlastně opírá, tedy konverze – přijetí Krista a jeho Ducha a vykročení do „nového života“ – nemůžeme chápat pouze jednodimenzionálně. Text vzbuzuje dojem, jakoby autorka s naprostou samozřejmostí předpokládala, že způsob chápání existenciální změny způsobené Duchem svatým, tak jak ho popisuje Payneová nebo Cantalamessa, je jediný správný. Přitom – zřejmě nevědomky – celou problematiku zjednodušuje, jakoby přijetí Ducha svatého muselo znamenat úplné „upgradování“ naší duše anebo jakoby teologie vycházející z Vtělení musela „upgradovat“ dosavadní systém antropologie. Tento dojem čtenář získává například díky radikálnímu odsouzení vývoje církve v dějinách, které autorka – jak se zdá – přijímá od Payneové. Payneová totiž velmi kriticky hodnotí vývoj evropské civilizace a křesťanství – od ediktu milánského po dnešek (s. 48), přičemž některá tvrzení zní poměrně dost odvážně, jako např. „církve přestala být christocentrická“ (s. 54).

Tyto kritické poznámky ovšem nechtějí být hodnocením uvedeného spirituálního směru. Pouze se pokouším upozornit na nebezpečí jednostrannosti a malého kritického odstupu. Přesto základní spirituální myšlenku práce považuji za velmi podnětnou. Asi nejstručněji je vyjádřena v textu Payneové na s. 34:

„Praktikovat Přítomnost jednoduše znamená ukázněně si v mysli připomínat, že Bůh je s námi. Když v tom jsme důslední, děje se zázrak: vidíme skrze víru. Začínáme vidět očima svého srdce.“

Po stránce jazykové oceňuji samostatnost vyjadřování a působivý způsob psaní, kterým autorka čtenáře do textu přímo vtahuje. Jedná se spíše o styl duchovní úvahy než teologického pojednání. V práci se objevují pravopisné chyby, ale v poměrně malé frekvenci.

Po stránce formální vnímám jeden nedostatek práce jako naprosto zásadní: autorka použila velmi málo odborné teologické a filozofické literatury, takže ani nemohla myšlenky autorů, o kterých píše, zasadit do širšího kontextu. Navíc seznam literatury je poněkud neuspořádaný (není podle abecedy).

Kladně hodnotím na práci především zaujetí autorky tématem a její snahu o poctivý přístup k zpracování obtížné problematiky. Nedostatkem je již zmíněný nedostatek kritické reflexe, který bychom očekávali od vědecké práce zpracovávané v oboru praktická teologie.

Práci doporučuji k obhajobě.

Řím, 12. květen 2010

doc. Michal Kaplánek, Th. D.
vedoucí práce